

Tiết 14 Bài 13: ĐỜI SỐNG VẬT CHẤT VÀ TINH THẦN CỦA CƯ DÂN VĂN LANG

I. Mục tiêu cần đạt

1. Kiến thức: HS nắm được thời kì Văn Lang, cư dân đã xây dựng cho mình một cuộc sống vật chất, tinh thần riêng, phong phú tuy còn sơ khai.

2. Kỹ năng:

- Rèn kỹ năng quan sát đồ dùng trực quan
- Rèn kỹ năng liên hệ thực tế

3. Thái độ: Giáo dục lòng yêu nước và ý thức văn hóa dân tộc

4. Định hướng phát triển năng lực: Giao tiếp, thuyết trình, hợp tác, tìm kiếm và xử lí thông tin, giải quyết tình huống...

II. Chuẩn bị:

1. Chuẩn bị của thầy: Máy tính, máy chiếu, phiếu bài tập

2. Chuẩn bị của trò: Chuẩn bị bài theo sự phân công của GV:

III. Tiến trình tổ chức các hoạt động

1. Ổn định tổ chức

2. Kiểm tra bài cũ (Kết hợp trong giờ dạy)

3. Bài mới:

*** Giới thiệu bài:**

- Để khởi động cô mời các em cùng nghe một bài hát. Các em chú ý nghe nội dung bài hát và cho cô biết bài hát này nói về vị vua nào và vào thời đại nào của nước ta?

- Bạn nào đã tìm ra câu trả lời rồi?

- Bao nhiêu bạn lớp mình có chung ý kiến với bạn.....?

- Đúng rồi Lạc các em ạ. Ở tiết học trước các con đã được học về sự ra đời và tổ chức bộ máy nhà nước thời Văn Lang. Mặc dù nhà nước mới thành lập còn sơ khai nhưng là nền móng cho sự hình thành nền văn minh đầu tiên của cư dân Việt – nền văn minh Văn Lang. Để hiểu rõ hơn về đời sống vật chất, tinh thần của cư dân Văn Lang cô và các em sẽ cùng tìm hiểu tiết học ngày hôm nay “**Tiết 13. Bài 12: Nước Văn Lang**”

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
Hoạt động 1. Nông nghiệp và các nghề thủ công Mục tiêu: Giúp học sinh nắm được tình hình nông nghiệp và thủ công nghiệp của cư dân Văn Lang		
- Yêu cầu hs đọc mục 1 – sgk Như các con đã được học ở bài trước, cư dân các bộ lạc Văn Lang hình thành chủ yếu trên châu thổ các con sông lớn: sông Hồng, sông Mã, sông Đáy... <i>? Đặc điểm tự nhiên này đã tác động như thế nào đến nền kinh tế Văn Lang? Vì sao?</i> Quan sát hình ảnh kết hợp với	- Đọc - Thuận lợi phát triển nông nghiệp	1. Nông nghiệp và các nghề thủ công - Nông nghiệp + Trồng lúa nước (chủ yếu) + Chăn nuôi + Đánh cá

<p>thông tin trong sgk trang 38 em hãy cho biết:</p> <p>? Trong nông nghiệp, cư dân Văn Lang đã biết làm gì?</p> <p>HDHS quan sát ảnh trên màn hình máy chiếu (thau đồng, trống đồng, vũ khí, công cụ lao động)</p> <p>? Qua hình ảnh em nhận thấy nghề nào được phát triển thời bấy giờ?</p> <p>? Em đã được học truyền thuyết nào về thời đại Hùng Vương phản ánh thành tựu của nhân dân ta trong lĩnh vực luyện kim</p> <p>* Thảo luận nhóm:</p> <p>Thời Văn Lang, kỹ thuật luyện kim, đúc đồng đạt trình độ cao, tạo ra nhiều đồ đồng phong phú với hình dáng tương đối ổn định. Ngoài công cụ lao động, vũ khí, đồ trang sức,... hiện vật tiêu biểu nhất chính là những chiếc trống đồng. Trống đồng Ngọc Lũ với niên đại trên 2500 năm là biểu tượng cho sự cường thịnh của nền văn hóa Văn Lang. Ở tiết trước thì cô đã yêu cầu các con về tìm hiểu về trống đồng Ngọc Lũ. Hôm nay các con sẽ dựa vào thông tin đã tìm hiểu trước ở nhà cùng thảo luận cho cô câu hỏi”</p> <p>Chiếu hình ảnh hoa văn trên trống đồng Ngọc Lũ.</p> <p>? Hãy quan sát và mô tả những đường nét và hoa văn trên trống đồng Ngọc Lũ. Qua đó, em có nhận xét gì về vai trò, ý nghĩa của trống đồng trong đời sống kinh tế, văn hóa của cư dân Lạc Việt.</p>	<p>- Dựa vào thông tin sgk trả lời</p> <p>Phát hiện</p> <p>Thánh Gióng</p> <p>- Trên tang trống khắc những mũi thuyền cong chứng tỏ người Việt cổ đã đóng được thuyền. Trên thuyền có những người đội mũ long chim, tay cầm cung tên, giáo mác trong tư thế chiến đấu chống ngoại xâm bảo vệ đất đai, mùa màng. Bên này là cảnh hai người đang gĩa gạo.</p> <p>=> Hình trang trí trên trống đồng nói lên đời sống của cư dân nông nghiệp trồng lúa nước là chủ yếu.</p> <p>- Trống đồng được sử dụng trong các lễ nghi nông nghiệp, cầu mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt cũng là vật tượng trưng cho quyền uy của các tù trưởng, thủ lĩnh được dùng để tập hợp dân chúng, chỉ huy chiến đấu...</p>	<p>- Nghề thủ công: luyện kim phát triển: đúc lưỡi cày, vũ khí trống đồng...</p>
--	---	--

<p>HD HS quan sát một số hình ảnh trống đồng ở nơi khác ? Theo em, việc tìm thấy trống đồng ở nhiều nơi trên đất nước ta và cả ở nước ngoài đã thể hiện điều gì?</p>	<p>Văn Lang là một nước nông nghiệp nhưng lại có nghề đúc đồng rất phát triển không chỉ đúc công cụ đồ dùng... mà còn đúc được trống đồng chứng tỏ trình độ tay nghề cuar cư dân Văn Lang phát triển tương đương với cư dân khác.</p> <p>=> nghề đúc đồng phát triển tương đương với các cư dân khác.</p>	
--	--	--

Hoạt động 2. Đời sống vật chất của cư dân Văn Lang
- Mục tiêu: Học sinh hiểu được sự độc đáo, sáng tạo trong đời sống, sinh hoạt của cư dân Việt Cổ

<p>Trước tiên cô mời các em cùng xem một video tái hiện lại đời sống vật chất của cư dân Văn Lang.</p> <p>Dựa vào thông tin trong clip kết hợp với thông tin trong sgk em hãy hoàn thành phiếu bài tập sau:</p> <table border="1" data-bbox="151 1422 609 1612"> <thead> <tr> <th>Khía cạnh</th> <th>Đặc điểm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nơi ở</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ăn uống</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Trang phục</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>- GV chữa phiếu cho HS</p> <p>Việc ở nhà sàn đã thể hiện được sự sáng tạo độc đáo của cư dân Văn Lang. Họ đã biết tận dụng những nguyên liệu tự nhiên như gỗ, tre, nứa, lá... để làm nhà ở sinh hoạt chống ẩm thấp và chống thú dữ.</p>	Khía cạnh	Đặc điểm	Nơi ở		Ăn uống		Trang phục		<p>- Theo dõi clip kết hợp thông tin sgk hoàn thành phiếu bài tập</p>	<p>2. Đời sống vật chất của cư dân Văn Lang</p> <table border="1" data-bbox="965 1422 1420 1937"> <thead> <tr> <th>Khía cạnh</th> <th>Đặc điểm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nơi ở</td> <td>Nhà sàn</td> </tr> <tr> <td>Ăn uống</td> <td>- Cơm nếp, tẻ, rau, thịt, cá - Dùng mâm, bát - Làm mắm, làm muối</td> </tr> <tr> <td>Trang phục</td> <td>Nam đóng khố, nữ mặc váy, đeo trang sức</td> </tr> </tbody> </table>	Khía cạnh	Đặc điểm	Nơi ở	Nhà sàn	Ăn uống	- Cơm nếp, tẻ, rau, thịt, cá - Dùng mâm, bát - Làm mắm, làm muối	Trang phục	Nam đóng khố, nữ mặc váy, đeo trang sức
Khía cạnh	Đặc điểm																	
Nơi ở																		
Ăn uống																		
Trang phục																		
Khía cạnh	Đặc điểm																	
Nơi ở	Nhà sàn																	
Ăn uống	- Cơm nếp, tẻ, rau, thịt, cá - Dùng mâm, bát - Làm mắm, làm muối																	
Trang phục	Nam đóng khố, nữ mặc váy, đeo trang sức																	

<p>? Hiện nay nhân dân ta còn ở nhà sàn nữa không? Em hãy cho biết vùng nào cư dân vẫn còn ở nhà sàn?</p> <p>Các em sẽ ghim lại phiếu bài tập vào vở để làm tư liệu học tập.</p> <p>Trang phục của cư dân Văn Lang cũng có những nét sáng tạo độc đáo riêng. Để hiểu rõ hơn cô mời các em cùng quay về với không khí sinh hoạt, văn hóa của cư dân Văn Lang xưa qua màn biểu diễn thời trang của các bạn người mẫu nghiệp dư của lớp ...</p>	<p>Liên hệ thực tế trả lời</p> <p>Theo dõi</p>	
--	--	--

Hoạt động 3: Đời sống tinh thần của cư dân Văn Lang có gì mới?
- Mục tiêu: Học sinh nắm được đời sống tinh thần phong phú, tình cảm cộng đồng sâu sắc của cư dân Văn Lang.

<p>Gọi đọc phần 3 – sgk</p> <p>? Xã hội văn lang bao gồm những tầng lớp nào?</p> <p>Xã hội Văn Lang mặc dù đã có sự phân chia cao thấp nhưng sự phân biệt giữa các tầng lớp này còn chưa sâu sắc.</p> <p>? Vậy những yếu tố nào tạo nên tình cảm cộng đồng của cư dân Văn Lang?</p> <p>Các con đã được nghe kể rất nhiều các truyền thuyết về thời đại Hùng Vương. Những truyền thuyết này có thể được xem như một bộ sử dân gian vừa đượm màu sắc huyền thoại, vừa chứa đựng những cốt lõi lịch sử trong ký ức hồi cổ và được truyền miệng qua nhiều thế hệ. Ở tiết</p>	<p>- Đọc</p> <p>Phát hiện</p> <p>Lắng nghe</p> <p>- Trả lời dựa vào thông tin sgk</p> <p>Các nhóm trình bày: Nhóm 1: kể truyện theo tranh Nhóm 2: diễn kịch</p>	<p>3. Đời sống tinh thần của cư dân Văn Lang có gì mới?</p> <p>- Xã hội Văn Lang chia làm nhiều tầng lớp khác nhau: Người quyền quý, dân tự do, nô tì.</p> <p>- Lễ hội: phong phú</p> <p>s</p> <p>- Tín ngưỡng: + Thờ các lực lượng tự nhiên, tổ</p>
--	---	--

<p>trước cô đã giao cho các nhóm về nhà sưu tầm những truyền thuyết có liên quan đến thời đại Văn Lang. Giờ cô mời các con lên trình bày phần chuẩn bị của nhóm mình cho cô và các bạn cùng nghe</p> <p>? Các truyện “<i>Sự tích trầu cau</i>” và “<i>Bánh chưng, bánh giầy</i>” cho ta biết tín ngưỡng và phong tục gì của cư dân Văn Lang?</p> <p>? Em có nhận xét gì về đời sống vật chất, tinh thần của cư dân Văn Lang?</p> <p>Chốt: Đời sống của cư dân Văn Lang xuất phát từ điều kiện tự nhiên và nền kinh tế chính là nông nghiệp. Đời sống vật chất tinh thần của họ khá phong phú. Tuy còn sơ khai nhưng đó chính là cơ sở, nguồn gốc hình thành nền văn minh sông Hồng, tạo nên những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam</p>	<p>- Phân tích trả lời</p> <p>- Nhận xét</p> <p>- Lắng nghe</p>	<p>tiên, người có công.</p> <p>- Phong tục: ăn trầu, làm bánh chưng, bánh giầy ngày tết...</p> <p>=> Đời sống vật chất, tinh thần rất phong phú.</p>
---	---	---

4. củng cố: Bông hoa may mắn

5. Hướng dẫn về nhà.

- Học bài cũ
- Đọc trước bị bài mới “Nước Âu Lạc”